

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 14891-08-13

1 27 אפריל 2017
2

לפני:

כב' השופטת שרה ברוינר ישראל

נציגת ציבור (עובדים) גב' חיה דסקל

נציג ציבור (מעסיקים) מר יצחק אופנהיים

1. חנן בניסקי ת.ז. 3137027944
ע"י ב"כ: עו"ד פוסטרנק

התובע

-

1. ש.א.ס. שמירה וסיורים בע"מ חברות 512444910
ע"י ב"כ: עו"ד עתאמנה

הנתבעת

3

פסק דין

4 עסקינן בתביעה לתשלום רכיבים שונים להם לטענת התובע, זכאי הוא, בגין תקופת עבודתו אצל הנתבעת
5 וסיומה.

6

7

זהו הרקע הנדרש לענין

8

1. הנתבעת עוסקת במתן שירותי שמירה.

9

2. התובע הועסק עצל הנתבעת כשומר ב"מכבסות המאוחדות" אשר באזור התעשייה עטרות.

10

3. שכרו של התובע שולם על בסיס שעתי.

11

4. תקופת עבודתו של התובע היא החל מחודש מאי 2008 ועד ליום 31.5.2012 עם התפטרותו בהגיעו
12 לגיל פרישה.

13

5. התובע חתם על מסמך שכותרתו "הסכם פשרה". על גביו מופיע התאריך 2.7.2012. המסמך ערוך
14 בשפה הרוסית, וצורף ביחד עם תרגומו לעברית כנספח ג' לתצהיר מר קובי כנפו מטעם הנתבעת
15 (להלן: **מר כנפו, הסכם הפשרה**). באשר לנסיבות כריתתו ומשמעותן חלוקים הצדדים.

16

הסכם הפשרה בעיקרו מודפס כשבמקומות שונים הוספו סכומים וכן הערה בתחתיתו, בכתב יד
17 (בח"נ של התובע הובהר כי מדובר בכתב ידו (סיפת עמ' 13)). מתורגמנית בית הדין שנתבקשה בפתח

18

הדיון לתרגם את ההערה שבכתב יד עשתה כן וכן ציינה כי ברשימת הרכיבים המפורטים בפסקה
19 הרביעית למסמך כלול בנוסח הרוסי של המסמך "פיצוי על הודעה מוקדמת" במקום מה שמופיע

20

בנוסח העברי "פיצויים, הודעה מוקדמת".

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 14891-08-13

6. בהתאם למצוין בהסכם הפשרה שילמה הנתבעת לתובע סך של 32,738 ₪.
7. תביעתו של התובע נוגעת לרכיבים הבאים: פיצויי פיטורין, הפרשי שכר, דמי הבראה, חגים, פדיון חופשה, הפרשה לקרן פנסיה, ניכויי שכר, ופיצוי בגין העדר הודעה על תנאי עבודה. רכיבים אלה ידונו להלן.

דיון והכרעה

8. בטרם יבחנו רכיבי התביעה באופן ספציפי, ראוי כי יוכרעו מספר סוגיות אשר להן השלכות כלליות על מספר רכיבים.

משמעותו של הסכם הפשרה

9. טוענת הנתבעת כי נוכח חתימת התובע על הסכם הפשרה, שבמסגרתו הוא מוותר על כלל טענותיו כנגד התשלום שקיבל, כדלעיל, דין התביעה להדחות. לחלופין טוענת שיש להורות על השבת הסכומים ששולמו במסגרת הסכם הפשרה ולחלופי חלופין על קיזוזם.
10. מאידך, טוען התובע כי פסיקת בית הדין לעבודה מורה שיש לבחון תקפם של כתבי ויתור בקפידה, וכי ינתן ערך מועט לכתבי ויתור שבהם מוותר עובד על זכויות קוגנטיות או כאשר מוותר על זכות שאינו מודע לה. זהו מצב הדברים, לטעמו, בנסיבות דכאן.
11. בטרם נבחן הנתונים העובדתיים הנוגעים לנסיבות חתימת הסכם הפשרה דכאן נעמוד על המטריה המשפטית:
- בדב"ע 10-2/98 אלדד קנטי נ' דיגיטל אקוויפמנט (זק) בע"מ, עבודה-ארצי לב (ד) 161, (להלן: ענין קנטי) סקר בית הדין הארצי מצבים מגוונים בהם דנה הפסיקה בשאלת תוקפו של כתב ויתור, תוך שהוא עומד על המגמה שלא ליתן תוקף לכתב ויתור, אלא בנסיבות חריגות ולאחר בדיקה קפדנית של תוכן כתב הויתור. מגמה זו, מעוגנת באי-שוויון הכוחות בין המעביד לבין העובד. כך נאמר שם:
- "המדיניות הכללית של בית הדין לעבודה היא ליתן תוקף לכתבי ויתור רק בנסיבות חריגות ולאחר בדיקה קפדנית של תוקפם. כך, לא יינתן תוקף לכתב ויתור במקרים אלה:
- (א) כתב הויתור אינו ברור וחד-משמעי; (ב) כתב הויתור לא הוסבר לעובד או שהעובד לא הבין אותו (...); (ג) העובד לא קיבל חשבון בו מפורטים הסכומים שישולמו לו עם חתימת כתב ...; (ד) יש פגם במסמך הויתור ... ה; לאחר חתימת כתב הויתור מתעוררים חילוקי דעות שלא היו ידועים לעובד בעת חתימת המסמך..."
12. מן הכלל אל הפרט:
- אין חולק כאמור, כי התובע דכאן חתם על כתב הויתור ואף הוסיף בכתב ידו תוספות לו. עוד אין ספק כי למעט השינוי בנוסח שצוין מעלה, כתב הויתור כולו נעשה בשפה הרוסית שבה שולט התובע. כמו כן העיד התובע על נסיבות עריכת וחתימת כתב הויתור כדלקמן (עמ' 13 ש' 12 ואילך):
- שאלת בית הדין: תספר בדיוק מה קרה.
- ת. אני עייף ובגלל שאני עבדתי 15 שנים בלילות זה ויש לי אינסומניה, והבריאות שלי ירד, ואני קיוויתי לעבוד עד פנסיה. אני רציתי לעבוד רק עד גיל הפנסיה אז הגעתי לגיל הפנסיה ועזבתי. אני כתבתי את הבקשה שאני מבקש לפטר אותי מכיוון שהגעתי לגיל פנסיה. אז אני אמרתי לקובי שלא

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 14891-08-13

1 שילמו לי שעות נוספות שנתיים. אני לא זוכר למי נתתי את המכתב, הלכתי למשרד שלהם. את
 2 המכתב פיטורים מסרתי יכול להיות לקובי, יכול להיות למזכירה. ואז אמרתי לקובי שמגיעות לי
 3 שעות נוספות, הוא אמר שהם נותנים כמה כסף עבור שעות נוספות. אני אמרתי לו שחייבים לי מעל
 4 20,000 ₪ הוא אמר לי לא, זה יותר מידי. הוא אמר שזה יותר מידי אבל 20,000 ₪ אנחנו נותנים. זה
 5 היה באותו יום או למחרת, זה היה ביוני, אני לא זוכר אם ב-3 או 4 ביוני. נתנו לי מסמך בו היו
 6 מספרים, מה שאני הבנתי שזה היה כסף שמגיע לי לפנסיה, ושעות נוספות 16,200 ₪. זה היה בזמן
 7 שהתפטרתי, בימים הקרובים.

8 אמרתי שאני רוצה 20,000 ₪ ושזה פחות, הוא אמר שיש עוד 3,600 ₪ שם, מה שכתוב פה 16,400 זה
 9 שעות נוספות, והוא אמר שיש עוד 3,600 ושזה בדיוק 20,000 ₪.

10 ש: אתה הגעת לגיל הפרישה במאי?

11 ת. כן.

12 ש: אתה מאשר שאתה מכיר את המסמך?

13 ת. כן.

14 ש.ת: אני מאשר כי הכתב יד הוא שלי וגם החתימה.

15 ש: נכון שבינד לבין קובי היו מגעים וזה לא היה בפעם אחת?

16 ת. אני חושב שהכל היה בתוך יומיים.

17 ש: אני מפנה אותך לתאריך במסמך, כמעט חודשיים, איך אתה מסביר זאת

18 ת. אני יכול להסביר את זה רק שלא רשומים תאריכים נכונים.

19 ב"כ הנתבעת: אני מציג את המקור בפני בית הדין.

20 ת. יכול להיות שהם רשמו את זה יותר מאוחר.

21 שאלות בית הדין

22 ש: ישבת עם קובי פעם אחת?

23 ת. אנחנו לא ישבנו, פעם אחת אמרתי לו שאני רוצה שעות נוספות, ועל זה דיברנו פעם אחת.

24 ש: ביום שחתמת?

25 ת. אני חושב שזה היה בפעם הראשונה.

26 ש: ביום שאמרת לו שאתה רוצה 20,000 ₪ גם חתמת?

27 ת. לא זה היה יותר מאוחר.

28 ש: בפעם שחתמת על הנייר פגשת את קובי?

29 ת. כן.

30 המשך חקירת ב"כ הנתבעת

31 ש: איך ידעת שמגיע לך 20,000 ₪ שעות נוספות?

32 ת. אני חישבתי.

33 ש: איך אתה תובע על שעות נוספות 54,000 ₪ אחרי שקיבלת 16,000 ₪.

34 ת. אני דורש מהם לא שעות נוספות, אני חתמתי במסמך הזה, אני חשבתי שפה יש כסף מפנסיה

35 ושעות נוספות שאני לא קיבלתי. עכשיו אני רוצה לקבל פיזיום. אני ידעתי שאיש שהולך מעבודה

36 הוא מקבל פיזויים כמה הוא מקבל בחודש לפי מספר השנים. ואני חשבתי שזה נייר רק על זה. רק

37 על פנסיה ושעות נוספות. הפיזויים אני צריך לקבל בנפרד.

38 ובהמשך (עמ' 15):

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 14891-08-13

- 1 ש. חוזר לפגישות שלך עם קובי, אינד דובר עברית
2 ת. אני דיברתי עם קובי בעברית.
3 ש: שעתיים אתה נחקר ברוסית ויכולת לדבר איתו בעברית. לא נכח אדם נוסף איתו
4 ת. נדמה לי שלא
5 ש: אני אומר לך שנכחה מזכירה שדברה רוסית
6 ת. איני יכול לומר. איני זוכר חוץ מזה כל הבעיות שהיינו צריכות לפתור היו ברורות לגמרי בשבילי.
7 (ההדגשות אינן במקור)
- 8 13. לא למותר לציין, ויורחב בכך בהמשך, כי מתוך עדותו של התובע עלה כי הבין לאורך כל תקופת
9 עבודתו שהוא זכאי להפרשי שכר בגין שעות נוספות ואף ערך בירורים עם גורמים שונים (כולל משרד
10 העבודה וההסתדרות) בעניינים אלה וידע למה זכאי בגין ש"נ.
11 14. גם מר כנפו העיד כי נערכו תחשיבים ביחס לזכאותו של התובע.
12 15. הצדדים חלוקים בשאלה כמה זמן נמשכה ההדברות עד לחתימת הסכם הפשרה. בעוד על גבי
13 המסמך מופיע התאריך 2.7.2012- למעלה מחודש לאחר סיום עבודת התובע, ואילו התובע כמובא
14 מעלה, סובר שהמו"מ נמשך יום-יומיים ונערך בחודש יוני. ואולם לטעמנו אין למחלוקת זו נפקות
15 רבה שכן גם אם נקבל את גרסת התובע לענין זה, אין בכך כדי לשנות ממסקנותינו שיובאו בהמשך.
16 16. בטרם נעמוד על מסקנותינו נוסיף ונבהיר כי לא מצאנו מקום לקבל טענת התובע כי היה מקום לזמן
17 לעדות את המזכירה שלדברי הנתבעת נכחה במקום שכן אין חולק כי נערכו שיחות בעברית בין
18 התובע לבין מר כנפו (גם אם התרשמנו כי התובע דובר עברית שאינה רהוטה דיה) וכן אין חולק על
19 כך שהמסמך עצמו כתוב רוסית, גם ע"י התובע וכשלדבריו הסוגיות היו ברורות מאד.
20 17. נוכח הממצאים דלעיל אנו מוצאים לראוי לקבוע כדלקמן:
- 21 שוכנענו כי מבחינת התובע היתה גמירות דעת לקיים מו"מ בענין הפרשי שכר בגין ש"נ. התובע שב
22 ומבהיר כי הגיע עם תחשיב שערך בעצמו (ויוער לענין זה כי אליבא דתובע ערך דוחות נוכחות
23 מדויקים-שצרף בהליך זה, ובהכרח אם כן נערך התחשיב על פיהם). לכן, מבחינתנו עת פנה בדרישה
24 לתשלום שווי ש"נ היה מודע לשעור לו זכאי. יותר מכך, התובע ידע שמגיעים לו יותר מ20,000 ₪
25 לדבריו, ואולם נוכח נכונות הנתבעת לשלם לו עד 20,000 ₪, הסכים בסופו של דבר לתשלום שנכתב
26 (16,400) והוא אף פחות מכך תוך שהוא מבין שההשלמה ל20,000 ₪ היא בגין פנסיה. בעדותו אף
27 אישר כי הוא יודע שסולקה סוגיית השעות הנוספות מסדר היום.
28 בנסיבות אלה, בכל הנוגע לרכיב השעות הנוספות מסקנתנו היא כי התובע ויתר במודע על חלק
29 מטענותיו בענין שעות נוספות אותן צבר במשך כל שנות עבודתו לאחר שבחר מיזמתו לדרשן עם
30 סיומה על פי תחשיב שערך. התובע הבין היטב על מה מוותר בענין זה ואת תוכן הויתור, וזאת לאחר
31 מו"מ-גם לשיטתו. איננו מוצאים מקום, בנסיבות הענין, שלא לכבד את ההסכמה המודעת של
32 הצדדים לסיים המחלוקת ביניהם בענין זה בסך שהוסכם. מכאן נובע כי הסכם הפשרה מונע מן
33 התובע להעלות כל טענה בדבר זכאות להפרשי שכר בגין שעות נוספות.
34 משכך איננו מוצאים צורך לדון בטענות הצדדים בכל הנוגע לרכיב זה והדברים יובאו בהמשך.
35 18. שונים הם פני הדברים ביחס לשאר הרכיבים שצוינו בהסכם הפשרה (חופשה, פנסיה ופיצויי
36 פיטורין). אמנם נכון כי התרשמנו ביחס לרכיב הפנסיה שהתובע היה מודע לכך שמדובר בהסכמה

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 14891-08-13

- 1 לסילוק תביעתו גם ברכיב זה באופן מפורש. עם זאת לא שוכנענו, מתוך הדברים דלעיל, כי היה
2 מודע לחישוב זכויותיו הנכונות ברכיב זה; ענין החופשה כלל לא נדון באופן ספציפי – כך אליבא
3 דעות התובע כדלעיל; אשר לענין הפיצויים- אף שברי כי התובע ידע כי זכאי לפיצויים "בנפרד",
4 כדבריו, ואף שכעולה מהסכם הפשרה, שולמו לו פיצויים "בנפרד" הרי שמצאנו כי התובע גם בענין
5 זה לא היה מצויד בתחשיב (אם כי ידע לומר שהבסיס הוא חודש לשנה). משכך אין לומר שהסכום
6 ששולם בגין כך במסגרת הסכם הפשרה, יכול להיות סכום שבהסכמה מדעת הסכים התובע לקבל
7 לסילוק בפשרה של תביעתו ברכיב זה. על כן, ביחס לרכיבים האמורים, יש להפחית הסכומים
8 ששולמו מכח הסכם הפשרה מכל סך שלו זכאי התובע בגינם. מקל וחומר ברי כי כל רכיב שלגביו לא
9 סוכם דבר במסגרת הסכם הפשרה באופן מפורש, הרי שאין בהסכם זה כדי למנוע העלאת טענות
10 בקשר אליו בהליך דכאן.
- 11 19. כמו כן, משקבענו כי אין תוקף להסכמות הצדדים בהסכם הפשרה למעט לענין השעות הנוספות הרי
12 שמשמעות הדבר היא שעל התובע להשיב כל סכום עודף, אם קיבל, בגין איזה מרכיבים שאותם
13 קיבל במסגרת הסכם הפשרה- לנתבעת. בפועל משמעות הדבר, קיצוץ של כל עודף כנגד כל חבות של
14 הנתבעת.
- 15
- 16 **ותקו של התובע**
- 17 20. לטענת התובע עבר לעבוד אצל הנתבעת כשהוא שומר על רצף במקום עבודתו- המכבסות המאוחדות,
18 כאשר קודם לכן עבד באותו מקום באמצעות חברת אמונים אשר פשטה את הרגל. לפיכך טוען כי
19 בחשבון זכויותיו יש לכלול הוותק שצבר בעת עבודתו באמונים.
- 20 21. הנתבעת טוענת כי היא קיבלה את התובע כעובד חדש, כי קיבל כל זכויותיו מחברת אמונים עם סיום
21 עבודתו וכי מעולם לא העלה כל טענה בענין ותקו. כן טוענת כי גם במסגרת הליך זה לא הצביע על
22 וותקו באמונים.
- 23 22. מקובלות עלינו טענות התובע בענין זה. מתוך עדותו של מר כנפו (עי' 19-16) עולה כי הנתבעת קיבלה
24 לעבודה את העובדים שסיימו עבודתם אצל אמונים. לא זו אף זו, היא אף קבלה לרשותה את אותם
25 משרדים שבהם החזיקה אמונים קודם לכן. זאת בין אם, כטענת התובע, בעת הקבלה לעבודה
26 בנתבעת, ישב עמו באותם משרדים גם מר שרון ציון מאמונים, ובין אם, כטענת מר כנפו- לא ישבו
27 יחדיו. איננו מקבלים כי הנתבעת לא היתה מודעת לוותקו של התובע באמונים ולטעמנו דווקא על
28 יסוד ומכח סיום עבודתו של התובע באמונים נוצרו יחסי עבודה בין הצדדים דכאן. מכל מקום אין
29 חולק כי התובע ביצע עבודתו באותו מקום עבודה.
- 30 משכך יש לראות את וותקו (ביחס לרכיבים הרלבנטיים לכך) ככזה הנצבר מעת עבודתו באמונים.
31 לענין זה יוער כי כיון שהתובע לא חלק על כך ששולם לו המגיע (לטענתו מבוטח לאומי) עבור עבודתו
32 באמונים, הרי שאין הדבר נוגע לשאלת חשבון פיצויי הפיטורין. (יוער כי התובע לא הציג אסמכתא
33 לשעור התשלום ומשכך אין צורך להזקק לשאלה האם על פי משכורתו האחרונה היה מקום נוכח
34 הוותק, להשלים הסך ששולם ע"י אמונים/הבטוח הלאומי).
- 35 23. בניגוד לטענת הנתבעת, התובע צרף לתצהירו מסמך מחברת אמונים המאשר כי עבד שם מ1998 ועד
36 למאי 2012. (נספח א' לתצהירו). זה איפא הוותק הרלבנטי שמצטבר לוותקו בעבודתו אצל הנתבעת.

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 14891-08-13

חלקיות המשרה של התובע ושעור שכרו השעתי האחרון

- 1
24. טוען התובע כי עבד בהיקף משרה של 100% ומעלה. הנתבעת טענה כי עבד בהתאם לצרכים ולא על
- 3 בסיס מתכונת עבודה קבועה.
25. עיון בתלושי השכר ובדוחות הנוכחות של התובע אשר צורפו לתצהירו של מר כנפו מעלה כי אכן
- 4 התובע עבד ברובם המכריע של חודשי עבודתו, הרבה מעבר למשרה מלאה. (ישנם חודשים בהם
- 5 ישנם ימי חופשה/חגים בהם לא כך היה הדבר- ואולם ימים אלה צריכים לבוא בחשבון היקף
- 6 המשרה). גם עיון בדוגמאות שציינה הנתבעת בסכומיה ביחס לחודשים בהם כביכול עבד התובע
- 7 משרה חלקית- מלמד על כך שבפועל בימי עבודה "רגילים" עבד פחות ממשרה מלאה ואולם עבד ש"נ
- 8 ושעות שבת, שאף הן ראויות להלקח בחשבון (בשעור שכר הבסיס) עד לגובה משרה מלאה.
- 9 אם כן מקובל עלינו כי זכאותו לרכיבי תביעה שונים נגזרת מהיקף המשרה של 100%.
26. אשר לערך שעת עבודה: אין חולק כי ערך שכר השעה האחרון של התובע כמופיע בתלושי שכר עמד
- 11 על 24.62 ₪. המחלוקת בין הצדדים ביחס לערך שעה זה היא האם עסקינן בערך שעה אמיתי-
- 12 כאליבא דתובע, או שמא עסקינן בערך שעה המגלם בתוכו תוספת שני"ג בשיעור 9%- כאליבא
- 13 דנתבעת.
27. במחלוקת שבין הצדדים לענין זה עמדתנו היא כעמדת הנתבעת. נבהיר טעמינו:
- 15 אין חולק כי התובע חתם על הסכם לתשלום שני"ג מיום 20.5.2010 (נספח ד' לתצהיר מר כנפו).
- 16 לטענת הנתבעת בכך הסכים לתשלום ש"נ באופן זה. עוד ראוי לציין כי אכן החל מחודש יוני 2010
- 17 חל שינוי בתעריף השעה של התובע בשעור המשקף העלאה של 9% לעומת חודשים קודמים. אם כן,
- 18 ערך השעה מגלם בתוכו שעור תוספת השני"ג.
28. התובע טען כי החתימה על המסמך נעשתה לאחר שנציג החברה בשם משה הבהיר לו כי מדובר
- 20 בתוספת לשכרו בשל היותו עובד טוב, וכי לא ידע כלל כי מדובר בתשלום עבור ש"נ.
- 21 אף נוכח דברים ברורים אלה ביחס לדבריו של אותו משה, נמנעה הנתבעת מהביאו לעדות.
- 22 ואולם אף אם אכן כך הוא, לטעמנו, אין די בהמנעות מהעדת משה, כדי לקבוע כי התובע לא היה
- 23 מודע לכך שהמדובר בתוספת בגין ש"נ.
- 24 לא נתנו אמון בגרסת התובע לפיה הובהר לו שמדובר בהטבה אישית אליו: א. התובע עובד בעבודות
- 25 שמירה מזה שנים רבות ומכיר היטב את "כללי המשחק" בענף זה. לדבריו הוא אף "יודע" היטב כי
- 26 חברות השמירה אינן משלמות כדבעי וכי יש לתבען לאחר סיום העבודה(ר' עמ' 6). התובע אף הבהיר
- 27 שקיבל יעוץ משפטי בהליכים מול אמונים וכן כי בתקופת עבודתו אצל הנתבעת התייעץ הן
- 28 בהסתדרות ביחס לזכויותיו, והן במחלקת אכיפת יחסי עבודה במשרד העבודה. לא אמינה ולא
- 29 סבירה בעינינו הטענה כי נאמר לו כי יקבל תוספת שכר בכלל, ותוספת בשעור 9% בפרט, וכי לא ידע
- 30 כי המדובר בתוספת שני"ג. ב. ישנה התאמה מלאה בין המועד שבו נחתם הסכם השני"ג על פי התאריך
- 31 המופיע עליו, לבין מועד הכללת השני"ג במשכורתו על דרך העלאת ערך שעת הבסיס. גם אם נניח כי
- 32 התאריך הוסף בדיעבד, הרי שטענתו של התובע לפיה הובטחה לו תוספת שכר והדבר לא מומש כלל
- 33 (ס' 48 ד' לתצהירו) ודאי אינה יכולה להתיישב עם העלאת שכר השעה בפועל, ויש להעדיף לכן, את
- 34 גרסת הנתבעת. ג. קשה לקבל שהנתבעת "התנדבה" כטענת התובע, להוסיף למשכורתו, ודווקא 9%.
- 35 בהקשר זה חשוב להדגיש כי התובע טען כי בשנתיים הראשונות לעבודתו לא קיבל תשלום עבור ש"נ
- 36

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 14891-08-13

1 (כאשר בהערת אגב יצוין כי דבר זה אינו עולה מן התלושים) ולאחר מכן החל לקבל תשלום עבור
2 ש"י. שנתים ראשונות לעבודתו נסתימו במאי 2010, בדיוק במועד המופיע ע"ג הסכם השני"ג
3 וכשלאחר מכן מועלה ערך השעה בתלושי השכר ב%9. אם כן התובע ידע שאחרי שנתיים שילמו לו
4 עבור ש"י- ובהכרח על כן מכח הסכם השני"ג. כך הוא מעיד בעמ" 6 :

5 ת. היו לי רישומים אבל אני הסתכלתי על כל זה בערך, אבל ידעתי שבשנתיים הראשונים של
6 העבודה לא קיבלתי שעות נוספות.

7 ש : אחרי זה קיבלת?

8 ת. כן. אני לא בטוח שזה במלואה אבל קיבלתי.

9 ד. התובע מציין בעדותו כי ידע תמיד שמקבל שכר מינימום. אם כן, מאליו מתבקש שכאשר ערך
10 השעה חרג מגובה שכר המינימום וכשלידו תוספת שכר לא קיבל, הרי שידע שמדובר בשני"ג.
11 לפיכך, שוכנענו כי התובע הסכים לקבל תשלום בגין שני"ג על פי המסמך שנחתם בין הצדדים.

12 29. טוען התובע עם זאת, כי בפועל לא התקיימו התנאים לכך שתוספת השני"ג תמיר את שיעור השעות
13 הנוספות לו זכאי על פי חוק, ומשכך אין תוקף להסכם. נעיר כי נוכח מסקנותינו לעיל לענין הזכאות
14 לתשלום בגין ש"י אין לכך משמעות רבה. עם זאת יצוין כי מקובל עלינו שהנתבעת נמנעה מהצגת
15 אישור בדבר משלוח ההסכם שחתמה עם התובע להסתדרות, כנדרש על פי תנאי ההסכם הקיבוצי
16 בענף השמירה, ודי בכך כדי לומר כי לא התקיימו כלל התנאים הנדרשים. יאמר עוד כי יש ממש
17 בטענות התובע בסכומיו (ס' 59) לפיהן התברר מתוך עדותו של מר כנפו כי ההסכם לא יושם ככתבו
18 וכלשונו- קרי לא הוקפד בתשלום נפרד (לא על פי שני"ג) בגין שעות עבודה שמעבר ל12 שעות יומיות
19 וכן בימי מנוחה שבועית וחגים שולם על בסיס השכר כולל השני"ג.

20 30. מכל מקום גם אם בפועל לענין הקביעה (התאורטית כאמור) בענין זכאות לש"י היה מקום לומר כי
21 אין תוקף להסכם השני"ג וכנגזרת מכך על הנתבעת לשלם לתובע שווי ש"י באופן מלא, אין נגזר מכך
22 שערך השעה האמיתי היה כולל שני"ג, זאת היות ושוכנענו כי שני הצדדים הבינו והסכימו כי התוספת
23 לשכר השעה החל מההסכם ממאי 2010 היא בגין ש"י.

24 אנו קובעים איפא כי ערך השעה הרלבנטי למועד סיום עבודת התובע הוא 22.59 ₪. (24.62/109%)

25
26 על יסוד עקרונות אלה נפנה לבחינת רכיבי התביעה השונים :

פיצויי פיטורין

27
28
29 31. נוכח מסקנותינו לעיל הרי ששכרו הקובע של התובע לצרכי פיצויי פיטורין הוא 22.59*186 שעות
30 ובסה"כ 4,402 ₪. התובע עבד 49 חודשים ולפיכך זכאי היה לפיצויי פיטורין בסך של 17,157 ₪. על
31 פי הסכם הפרשה שולם סך של 12,045 ₪ **ולפיכך זכאי להפרש של 5112 ₪.** אין מקום לפסיקת
32 פיצויי הלנת פיצויים בהתחשב במועד הגשת התביעה. **עם זאת ישא הסכום האמור הפרשי הצמדה**
33 **ורבית כדין.**

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 14891-08-13

דמי הבראה

- 1
2 32. התובע ערך תחשיב של זכאותו לדמי הבראה במהלך השנים והפחית מתוכו את הסכומים ששולמו
3 מעת לעת ועל כן העמיד תביעתו ברכיב זה ע"ס 4951 ₪.
- 4 33. הנתבעת פרטה את מועדי תשלומי דמי הבראה (שבאופן מפתיע סכמה אותם בסך הנמוך מהסך
5 שסכם התובע) וטענה כי מכל מקום זכאי לתשלום דמי הבראה בגין שתי שנות עבודתו האחרונות
6 בלבד.
- 7 34. אכן, בהתאם להוראות צו ההרחבה הכללי במשק בענין דמי הבראה (בנוסחו הרלבנטי למועדים
8 הנוגעים להליך דכאן), אין עובד יכול לקבל, לאחר סיום עבודתו, יותר מאשר דמי הבראה שלא
9 שולמו בשתי שנות עבודתו האחרונות. איננו מקבלים את הטענה לפיה יש ליחס כל תשלום ששולם
10 במהלך השנים רטרואקטיבית להשלמת חוסרים שנים רבות אזורנית ובמיוחד בנסיבות דכאן עת
11 ברור כי הנתבעת שילמה דמי הבראה במשך התקופה באופן רציף. משכך יש לבחון אך ורק האם
12 התשלום שבוצע עבור שתי שנות העבודה האחרונות (ונקודת המוצא הנובעת מצו ההרחבה היא כי
13 כל תשלום משולם עבור חודשים שקדמו לו), מכסה את המגיע.
- 14 35. משקבענו מעלה כי יש להביא בחשבון את ותקו של התובע גם ב"אמונים", הרי ששתי שנות עבודתו
15 האחרונות של התובע היו השנים 13-14 לעבודתו. שווי יום הבראה על בסיס תחשיב התובע שלא
16 הוכחש הוא 374 ₪. בהתחשב בוותק זה היה זכאי ל-8 ימי הבראה בשנה ובסה"כ בשנתיים
17 האחרונות לעבודתו 16 יום ששוויים 5,984 ₪. לתובע שולמו (בתקופה הרלבנטית): 1969 ₪ בחודש
18 5/12; 1427 ₪ בחודש 5/11. בחודש 6/10 שולם סך (מכסה 5 חודשים אחרונים) של 1324 ₪ ומכאן
19 שביחס לתקופה הרלבנטית שולם סך של 265 ₪. סה"כ שולם לתובע סך של 3,661 ₪ **ומכאן שיתרת**
20 **חובה של הנתבעת כלפי התובע ברכיב זה עומדת על 2,323 ₪.**

פדיון חופשה

- 21
22
23 36. הצדדים מסכימים כי שולם לתובע בכל תקופת עבודתו סך של 5517 ₪. בהתחשב בוותקו של התובע
24 ובחלקיות משרתו שקבענו מעלה, היה זכאי בתקופת עבודתו אצל הנתבעת ל-92 יום (4*23 שנים
25 במגבלת ההתישנות). משכך זכאי לסך של 181 ₪ ליום ובסה"כ 16,652 יום (בהפחתת הסך
26 ששולם במסגרת הסכם הפשרה- 693 ₪). **משהעמיד התובע תביעתו ע"ס 15,365 ₪, יפסק לו סך**
27 **זה.**

דמי חגים

- 28
29 37. בהתחשב בשינוי צו ההרחבה בענף השמירה, זכאי התובע בסה"כ תקופת עבודתו בנתבעת בסה"כ ל-
30 34 ימים בהפחתת שני ימי חג בשלושת חודשי עבודתו הראשונים- קרי 32 יום.
31
32 38. מקובלת עלינו טענת הנתבעת כי התובע לא זכאי לדמי חג בימי חג החלים בשבת – כך על פי הוראות
33 צו ההרחבה משנת 2009, הנתבעת פרטה 4 ימי חג בתקופת עבודת התובע שחלו בשבת ולפיכך יש
34 להעמיד זכאותו על 28 ימים.

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 14891-08-13

- 1 39. לא מקובלת הטענה כי על התובע להוכיח כי עבד ביום שלפני וביום שלאחר החג שכן אין חולק
2 למעשה כי משמרותיו של התובע נקבעו מתוך תאום עם הנתבעת- ומכאן שהעדרויותיו היו
3 בהסכמתה.
- 4 40. בהתאם לסעיף 20.3 לצו ההרחבה האמור (ובשונה מהצורך בהוכחת זהות הגורם המעוניין בהעסקה
5 בחג לצורך הזכאות כפי שנקבע בפסיקה הרלבנטית (עע 300360/98 צמח-ש.א.ש. (30.4.02)) ביחס לצו
6 ההרחבה שקדם לו) מי שעבד ביום חג זכאי לתשלום בערך חג (150%) וביום מנוחה חלופי ללא
7 תמורה. הנתבעת מנתה תאריכים בהם גם אליבא דתובע בתחשיביו, עבד בחג בתקופת חלותו של
8 צו זה. סה"כ המדובר ב11 ימי חג. היות ומתכונת העבודה של התובע (התובע עבד ברגיל בימים רביעי
9 –שבת) אכן אפשרה ימי מנוחה חלופים בהכרח, הרי שיש מקום להפחית ימים אלו ובסה"כ זכאי ל
10 17 ימי חג. שויים של 17 יום הוא 3077 ₪. אליבא דתובע שולם לו סך של 968 ₪ בגין חגים ומשכך
11 זכאי להפרש המתחייב בסך של 2,109 ₪.

הפרשות לפנסיה

- 14 41. התובע טוען כי לא הופרשו בגינו הפרשות פנסיוניות באופן מלא, הן כיון שלא שולם עבור 6 חדשי
15 עבודתו הראשונים, הן כיון שהופרש בשיעורים החלים על פי צו ההרחבה הכללי במשק ולא על פי
16 המתחייב מצו ההרחבה בענף השמירה, והן כיון שלא הובאו בחשבון ימי חג, מחלה וחופשה. התובע
17 סכם בסכומיו את זכאותו ברכיב זה ב 12157 ₪ ואישר כי שולמו לו 6674 ₪ ועל כן דורש סך של
18 3483 ₪.
- 19 42. אלא שטוענת הנתבעת בצדק כי בפועל שולם לתובע במסגרת הסכם הפשרה בגין הפרשות פנסיוניות,
20 סך של 3600 ₪. קרי עודף של 117 ₪. כאמור מעלה, משקבענו כי אין ליתן תוקף להסכם הפשרה
21 ככל שנוגע לרכיבים שאינם ש"נ, הרי שיש לקזז כל סכום שקיבל התובע מכח הסכם זה בגין רכיב
22 הפנסיה.
- 23 43. אם כן, הנתבעת אינה חבה דבר ברכיב זה וזכאית לקיזוז סך של 117 ₪ מכל סכום שחייבת על פי
24 פסק דין זה.

הפרשי שכר

- 27 44. כאמור מעלה, קבענו כי התובע אינו זכאי להעלות טענות לענין הפרשי שכר הנובעים מאי תשלום
28 בגין שעות נוספות.
- 29 45. אלא שבפי התובע טענות נוספות מכחן תובע השלמת שכר. אחת הטענות העולה בסכומיו היא כי
30 בפועל ללא שולם לו עבור חלק משעות העבודה, כשבסכומיו טוען שהמדובר ב 286 שעות שדווחו על
31 ידו ולא שולם לגביהן כלל.
- 32 46. מקובלות עלינו מקצת מטענות הנתבעת בענין פגמים בתחשיבי התובע ובכלל זה: העובדה שהתובע
33 בדוחות הנוכחות שרשם, ושעליהם מתבסס תחשיבו, ציין שעות תחילת וסיום עבודה "עגולות".
34 ודאי יש להעדיף רישום מדויק. הסבריו של התובע כי כך עשה שכן כאשר אחר היה זה בעטיו של נהג
35 ההסעות, דרשו הבאת ראיות מהותיות יותר ובוודאי אין לקבל כי תמיד אחר הנהג וכי תמיד זה היה

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 14891-08-13

- 1 טעם איחורו של התובע. (מכל מקום התובע טוען שאיחוריו בשל הנהגה היו מעטים). משכך יש להעדיף
2 את דוחות הנוכחות של הנתבעת כאשר קיימים. העובדה כי מר כנפו בעדותו ציין כי דוחות הנוכחות
3 שברשות הנתבעת הם פרי הצלבה של יומן העבודה, עם הדוחות שבעמדה (שאותם צרף התובע עצמו
4 ושאינן חולק כי ערך בעצמו, ועם דוחות המפעל) אין בה כדי לעמוד לו לרועץ. לטעמנו הנתונים בהכרח
5 מדויקים יותר וגם העובדה שמר כנפו הביא לבית הדין בסופו של דבר את הדוחות הספציפיים של
6 התובע (ולא של המפעל שהם לא שמיים כפי עדותו(ע' 20 ש'19 ואילך) אין בה קושי. התובע העיד כי
7 בדק מדי חודש את התלוש שקיבל אל מול דוחותיו ומצא "בערך" יש התאמה. יותר מכך, עיון
8 בדוחות עצמם מעלה כי אותו דיוק בשעות הכניסה והיציאה נעשה לעתים "לטובתו" של התובע כפי
9 שנעשה גם "לרעתו"- ר' למשל דוח יוני 2011 של הנתבעת אל מול הדוח שבעמדה שמילא התובע –
10 ב-3 וב-16 בחודש התובע "יעיגל" לרעתו ואילו דוחות הנתבעת נוקבים בשעות מדויקות של הגעה (ב-16
11 "יעיגל לרעתו" גם בשעת היציאה).
- 12 47. עם זאת יובהר כי הטענה שלתובע היתה הפסקה בת חצי שעה שיש להפחיתה משעור שעות עבודתו,
13 לא הוכחה ואף אינה מסתברת מאופי העבודה בעמדת שמירה כשומר בודד (בלילות) ומעדותו
14 המפורשת של התובע בנושא. לא בכדי לא הפחיתה הנתבעת באופן שוטף חצי שעת הפסקה מכל
15 תשלום ששלמה.
- 16 48. הדוגמא היחידה שבה מצביע התובע על אי תשלום בגין מלוא שעות העבודה בתקופה שביחס לה לא
17 המציאה הנתבעת דוחות נוכחות היא מחודש 8/08. שני הצדדים ערכו סכימת שעות בענין זה. יצוין
18 כי הפער בסכימה נובע, כך נראה, מרישום ביום 17.8.2008 שבו נרשם שמו של התובע בצורה חריגה.
19 ככל שאכן מדובר במשמרת שעבד בה התובע, וכך נדמה- הרי צודק התובע בטענתו שלא שולם לו
20 בגין אותה משמרת. לטענת הנתבעת בסכומיה שולם בגין אותו חודש עבור 252 שעות עבודה ולפיכך
21 זכאי התובע להפרש שכר של 9 שעות (טען ל-261 שעות)- ובערכים ליום סיום עבודתו **סך של 2033 ₪**.
22 יושם אל לב כי לא נטען שנפלה תקלה בתשלום בגין שעות לחודשים לגביהם לא הוגשו דוחות נוכחות
23 של הנתבעת.
- 24 49. טענותיו של התובע נוגעות גם לכך שלא שולם לתובע כראוי בגין עבודתו במנוחה השבועית. לטענתו
25 הנתבעת שילמה בערכי תשלום של מנוחה שבועית עבור עבודה בשעות השבת עצמה בלבד. טענה זו
26 אושרה למעשה ע"י מר כנפו בעדותו (ס' 26 ש'11-8). לדברי מר כנפו- גם התחשיב שנערך עבור התובע
27 עם סיום עבודתו נוכח טענתו להפרשי שעות נוספות, ושמצא ביטויו בסופו של דבר בהסכם הפשרה,
28 נערך באופן זה.
- 29 50. אורכה של מנוחה שבועית הוא 36 שעות שבכללן השבת. התובע עבד, ברגיל, במתכונת עבודה שבה
30 כלולות גם משמרות לילה האחת של ליל שבת (החל משעות אחה"צ) והשניה של מוצ"ש (כנ"ל).
31 משכך, עבודתו בסופי השבוע על שני חלקיה, היתה עבודה בזמן המנוחה השבועית ולו בחלק, ועל כן
32 היה זכאי לכך ששעות המשמרת במוצ"ש (או ביום שישי בטרם השבת) תחשבה כשעות עבודה בערכי
33 מנוחה שבועית. משהתובע טען לזכאות עבור שעות מוצ"ש והנתבעת לא חלקה על כך מפורשות, ולא
34 העלתה טיעון אחר לענין ספציפי זה (למעט כלל טענותיה לענין הפרשי שכר), הרי שעלינו לקבוע כי
35 התובע זכאי לתשלום בשעור 50% עבור שעות מוצ"ש שמעבר לשעות השבת. התובע כלל בתחשיביו

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 14891-08-13

- 1 גם תביעתו בגין כך- אך באופן שאינו ניתן להפרדה משאר החישוב, ואולם נוכח העובדה כי דחינו
2 גרסתו לענין דוחות הנוכחות וכן לענין ערך השעה, אין אפשרות להתבסס על תחשיביו.
- 3 51. עם זאת לפנינו הנתונים הבאים: עיון בדוחות הנוכחות מעלה כי התובע עבד בממוצע 4 שבתות
4 בחודש. עם זאת לעתים לא עבד במשמרת הקודמת אלא ביום חמישי ולמעשה החל בעבודתו עם
5 צאת השבת במשמרת הלילה של מוצ"ש (ר'דוגמאות בדוח יולי 2010 או נובמבר 2011 ועוד. במקרים
6 אלה אינו זכאי לתשלום במוצ"ש בערכי מנוחה שבועית. סה"כ עולה כי בממוצע עבד לפיכך במוצ"ש
7 שבהם היה זכאי לתשלום בערכי ש"נ- 3.5 שבתות בחודש.
- 8 52. שעת יציאת השבת נעה בין 17.30 בחורף ל-20.30 בקיץ. משכך בממוצע יוצאת השבת בשעה 19.00.
9 משכך זכאי התובע לתשלום בערך 50% (שיערך על בסיס ערך שעה אחרון) עבור 11 שעות (שעת
10 סיום משמרת לילה ברגיל- 7.00 בבוקר ביום א' ואילו השבת עצמה אורכה 25 שעות)- זאת בגין 3.5
11 שעות מוצ"ש לחודש.
- 12 53. על כן זכאי התובע לתשלום הפרשים בגין שעות שבת בסך של: 20,421 ₪ (לפי 11*
13 $21.65 * 50\% * 3.5$ - (הובא בחשבון שכר שעתי ממוצע בין ראשית וסיום עבודתו).
- 14 54. סה"כ זכאי איפוא התובע לתשלום בגין הפרשי שכר בסך של 20,624 ₪
- 15
- 16 **ניכוי שכר**
- 17 55. לטענת התובע נוכח משכרו שלא כדין 600 ₪, 500 מתוכם בגין קורס ו-100 בגין פקדון ביגוד.
- 18 56. לטענת הנתבעת הניכוי בגין הקורס הוא ניכוי בגין קורס רשיון נשק פרטי שבגינו זכאית לנכות משכר
19 העובד מחצית העלות בהתאם להוראת סעיף 19.2 להסכם הקיבוצי. אשר לפקדון הביגוד טענה כי
20 התובע לא החזיר את הביגוד שקיבל. יוער כי גם זאת ניתן לניכוי בהתאם לצו ההרחבה בשעור הקבוע
21 שם.
- 22 57. התובע טען טענות כלליות בעלמא בתביעתו, בתצהירו ובסכומיו, ולא התמודד כלל עם טענות ההגנה
23 (שאף הן כלליות) שבפי הנתבעת.
- 24 **משכך לא מצאנו כי הוכיח תביעתו ברכיב זה והיא נדחית.**
- 25
- 26 **פיצוי בהתאם להוראות חוק הגנת השכר**
- 27 58. לא מצאנו מקום לפסוק דבר ברכיב זה. לענין זה נעיר: יש להבחין בין תשלום שגוי (כגון שלא בערכי
28 מנוחה שבועית עבור עבודה במוצ"ש כשיש זכאות לכך, או כגון תשלום לפי שני"ג כאשר לא התקימו
29 כל התנאים לתשלום שני"ג.) לבין דווח מטעה בתלוש השכר. בנסיבות הענין, אף אם התובעת שילמה
30 שלא כדין בזמן אמת (מה שהביאה גם לפצות בגין תשלום ש"נ במסגרת הסכם הפרשה), הרי שהתובע
31 לא הצביע על אי התאמות בין הרישומים בתלושי השכר לבין הרישומים בדוחות הנוכחות, או על
32 העלמת מידע רלבנטי מתוך התלושים.
- 33 59. למעט טיעונים כלליים לא היה לתובע בסכומיו כל נימוק רלבנטי להליך זה המצביע על פגמים
34 בתלושי השכר (להבדיל מאופן עריכת חישוב השכר) שיש בו כדי להצדיק פסיקת פיצוי.
- 35 **משכך התביעה ברכיב זה נדחית.**

בית דין אזורי לעבודה בירושלים

סע"ש 14891-08-13

פיצוי בגין העדר הודעה לעובד

60. בתביעתו טען התובע כי לא קיבל הודעה לעובד. נוכח המצאת הודעה שכזו ע"י הנתבעת (נספח ה' לתצהיר מר כנפו) שינה גרסתו וטען כי לא ראה את הטופס שנערך בדיעבד, ולא הוסבר לו במהלך העבודה מהם התנאים ושינויים. אלא שבעדותו העיד מפורשות לשאלה האם כשהחל לעבוד אצל הנתבעת החתימו אותו על מסמכים (רישת עמ' 6) "אני חושב שכן מכיון שאני חושב שאם אתה מתקבל לעבודה אתה חייב לחתום על משהו, ומוכן שזה בעברית". נוכח דברים אלה לא מצאנו ממש בטענות ב"כ התובע בסכומיו לענין זה. יוער כי איננו מקבלים גם טענת התובע כי את הראיה למסירת הטופס חובה היתה על הנתבעת להמציא באמצעות העובד הספציפי אצלה שמסר עותק הימנו לתובע (שלא היה מר כנפו- ר' עמ' 24). הנתבעת פועלת באמצעות עובדיה. מר כנפו היה מנהל הסניף שבו עבד התובע בזמנים הרלבנטיים ולצורך המצאת מסמך המצוי בתיקי הנתבעת די בהגשתו באמצעותו. יוער גם כי התובע טען כי השינויים היחידים שחלו בתנאי עבודתו נבעו משינויי תעריף שכר המינימום. משכך גם אין מקום לטענת ב"כ כנגד העדרם של "עדכונים" בדבר תנאי שכרו. (ביחס לשינוי היחיד-תשלום שני"ג- ישנו מסמך כאמור). לא למותר לציין כי טענותיו של התובע, גם בסכומיו, בענין זה כלליות ביותר ולמעט לענין מגיש המסמך לא נטענו טענות ספציפיות.

משכך יש לדחות הטענה לפיצוי בגין העדר הודעה בדבר תנאי עבודה.

סוף דבר: על הנתבעת לשלם לתובע הסכומים הבאים:

- א. הפרש פיצויי פיטורין בסך של ₪5112.
 - ב. דמי הבראה בסך של ₪2,323.
 - ג. פדיון חופשה ע"ס ₪15,365
 - ד. דמי חגים בסך של ₪2,109.
 - ה. הפרשי שכר בסך של ₪20,624
 - ו. מתוך הסכומים הנ"ל יש להפחית סך של ₪117 ששלמה הנתבעת בעודף בגין הפרשות פנסיוניות. הסכומים האמורים ישאו הפרשי הצמדה ורבית כדין מיום 1.6.2012 ועד התשלום בפועל. נוכח התוצאה אליה הגענו, ובהתחשב בגובה התביעה המקורי, מצאנו להעמיד את שעור הוצאות שכה"ט שיפסקו לטובת התובע ע"ס ₪4,000.
- ניתן היום, א' אייר תשע"ז, (27 אפריל 2017), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

יצחק אופנהיים

יצחק אופנהיים, מעסיקים

שרה ברוינר ישרזדה,
שופטת

חיה דסקל, עובדים